

กวิค. 405
วันที่ 1 พ.ย. 60
เวลา 13.50

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

รหัสเรื่อง : ส25869 ส4 ๒๗

รับที่ : ๕16398/60 กก

วันที่ : 01 พ.ย. 60 เวลา : 13:32

ที่ ดศ ๐๑๐๐.๔/ ๙๕๑๓

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา
อาคารรัฐประศาสนภักดี ถนนแจ้งวัฒนะ
เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๗๑ ตุลาคม ๒๕๖๐

เรื่อง โครงการสำรวจข้อมูลผู้มีรายได้น้อย

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรอนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. สรุปผลโครงการสำรวจข้อมูลผู้มีรายได้น้อย
๓. วิทัศน์สรุปโครงการสำรวจข้อมูลผู้มีรายได้น้อย

ด้วยกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ ขอเสนอเรื่อง สรุปผลโครงการสำรวจข้อมูลผู้มีรายได้น้อย และวิทัศน์นำเสนอ เพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๑) เรื่องที่ต้องใช้งบประมาณแผ่นดิน นอกเหนือจากที่ได้รับอนุมัติไว้แล้วตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรืองบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ทั้งนี้ รอนายกรัฐมนตรี (พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง) กำกับการบริหารราชการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

๑.๑.๑ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๐ เห็นชอบในหลักการโครงการสำรวจข้อมูลผู้มีรายได้น้อย ตามที่กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติเสนอ ทั้งนี้ ในการดำเนินการจัดทำแบบสำรวจข้อมูลผู้มีรายได้น้อยให้ กระทรวงการคลังร่วมกับกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณากำหนดหัวข้อการสำรวจให้ครอบคลุมถึงประเด็นอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจน เพื่อให้ภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีข้อมูลที่จะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์และกำหนดนโยบายด้านสวัสดิการของรัฐได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของผู้มีรายได้น้อย

๑.๑.๒ โครงการสำรวจข้อมูลผู้มีรายได้น้อย จะใช้ข้อมูลจากโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐปี ๒๕๖๐ เป็นกรอบบัญชีรายชื่อในการสำรวจ ซึ่งมีจำนวน ๑๔.๑๖ ล้านคน การสำรวจครั้งนี้จะมีชุดข้อมูลที่สำคัญเพิ่มเติม เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนและตัดสินใจกำหนดนโยบาย และแนวทางการจัดสวัสดิการช่วยเหลือของรัฐตามลำดับความสำคัญของกลุ่มเป้าหมายได้อย่างเหมาะสมและยั่งยืน

๑.๒ การดำเนินการ

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ เป็นหน่วยงานหลักรับผิดชอบดำเนินโครงการสำรวจข้อมูลผู้มีรายได้น้อย ดังนี้

๑.๒.๑ ประสานงานไปยังหน่วยงานที่มีการจัดการศึกษาทั่วประเทศ เช่น กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงวัฒนธรรม และกระทรวงสาธารณสุข เป็นต้น เพื่อร้องขอนักศึกษา/นักเรียนที่ต้องการเข้าร่วมจัดเก็บข้อมูลโครงการดังกล่าว และบุคลากรทางการศึกษาเป็นผู้ควบคุมการปฏิบัติงานของนักศึกษา/นักเรียน

/๑.๒.๒ จัดทำแบบ ...

๑.๒.๒ จัดทำแบบสอบถาม ร่วมกับสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณากำหนดหัวข้อการสำรวจ การออกแบบแบบสอบถามให้ครอบคลุมถึงประเด็นอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจน เช่น สภาพความเป็นอยู่ สภาพปัญหา และความต้องการขั้นพื้นฐานของผู้มีรายได้น้อย

๑.๒.๓ ประสานงานไปยังหน่วยงานต่างๆ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการอำนวยความสะดวกให้กับนักศึกษา/นักเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดเก็บข้อมูล ดังนี้

๑) กระทรวงมหาดไทย โดยผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด ให้ความร่วมมือกับสำนักงานสถิติแห่งชาติ โดยแจ้งอำเภอ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง รวมทั้งสำนักงานเขตกรุงเทพมหานคร อำนวยความสะดวกในการดำเนินโครงการฯ ให้กับเจ้าหน้าที่สำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ รวมถึงประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับทราบเกี่ยวกับโครงการสำรวจข้อมูลผู้มีรายได้น้อย

๒) บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ให้ความร่วมมือกับสำนักงานสถิติแห่งชาติ โดยแจ้งให้ทำการไปรษณีย์ทั่วประเทศ อำนวยความสะดวกในการให้รายละเอียดเกี่ยวกับจุดที่ตั้งของครัวเรือนในการสำรวจข้อมูลผู้มีรายได้น้อย ในกรณีที่ไม่ทราบที่อยู่ชัดเจน

๓) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารออมสิน และธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ให้ความอนุเคราะห์กับนักศึกษา/นักเรียนที่เป็นผู้ปฏิบัติงานโครงการสำรวจข้อมูลผู้มีรายได้น้อยเปิดบัญชีเป็น “ศูนย์” บาท และลดหย่อนค่าธรรมเนียมการโอนเงินค่าตอบแทนการจัดเก็บข้อมูลให้กับนักศึกษา/นักเรียน

๑.๒.๔ สำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้มีการจัดอบรมชี้แจงให้กับผู้เกี่ยวข้องในการจัดทำ การสำรวจ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติงาน ดังนี้

๑) จัดอบรมชี้แจงให้กับผู้เกี่ยวข้องทั้งในสำนักงานสถิติแห่งชาติ และสำนักงานสถิติจังหวัดทั่วประเทศ โดยสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง เป็นวิทยากรร่วมกับเจ้าหน้าที่ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการถ่ายทอด/สื่อสารกับผู้เกี่ยวข้อง

๒) จัดอบรมชี้แจงให้กับบุคลากรทางการศึกษา โดยเจ้าหน้าที่ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ และสำนักงานสถิติจังหวัดทั่วประเทศ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานการสำรวจ และถ่ายทอด/แก้ไขปัญหาให้กับนักศึกษา/นักเรียน

๓) จัดอบรมชี้แจงให้กับนักศึกษา/นักเรียน โดยบุคลากรทางการศึกษาใน ทุกจังหวัด และกรุงเทพมหานคร เพื่อชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับการปฏิบัติงานจัดเก็บข้อมูลให้มีความรู้ความ เข้าใจเป็นไปในแนวทางเดียวกัน

๑.๒.๕ สำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้จัดทำระบบงานโครงการสำรวจข้อมูลผู้มีรายได้น้อย ๕ ระบบ โดยมีสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) และบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) ให้การสนับสนุนเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย (Server) พร้อมทั้งให้คำปรึกษาทางด้านเทคนิค ดังนี้

๑) ระบบรับสมัครนักศึกษา/นักเรียน และบุคลากรทางการศึกษา ที่ต้องการ เข้าร่วมโครงการสำรวจข้อมูลผู้มีรายได้น้อย

๒) ระบบมอบหมายงาน เพื่อให้บุคลากรทางการศึกษาหรือผู้เกี่ยวข้อง มอบหมายการปฏิบัติงานในแต่ละพื้นที่ ตามกรอบบัญชีรายชื่อที่ได้รับจากสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง จำนวน ๑๔.๑๖ ล้านคนทั่วประเทศ ให้กับนักศึกษา/นักเรียน เพื่อทราบพื้นที่การปฏิบัติงาน และปริมาณงานที่ได้รับ

๓) ระบบบันทึกข้อมูล เพื่อให้นักศึกษา/นักเรียนนำข้อมูลที่จัดเก็บได้จากแบบสอบถามมาบันทึกข้อมูลดังกล่าวในระบบบันทึกข้อมูล และให้บุคลากรทางการศึกษาตรวจสอบความถูกต้องแนบนัย ก่อนอนุมัติข้อมูลในระบบดังกล่าว

๔) ระบบรายงานความก้าวหน้าการปฏิบัติงาน เพื่อติดตามความก้าวหน้าการปฏิบัติงานของนักศึกษา/นักเรียน และบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งหากพบปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น จะได้หาแนวทางการแก้ไขเพื่อให้การปฏิบัติงานสำเร็จลุล่วงเป็นไปตามที่กำหนด

๕) ระบบเบิกจ่ายค่าตอบแทนการปฏิบัติงานจัดเก็บข้อมูลของนักศึกษา/นักเรียน

๑.๓ ปัญหา อุปสรรค

สำนักงานสถิติแห่งชาติได้ดำเนินการสำรวจโครงการสำรวจข้อมูลผู้มีรายได้น้อย โดยที่ผ่านมามีปัญหา/อุปสรรคที่เกิดขึ้นในช่วงของการสำรวจ จึงได้มีการบริหารจัดการ/แก้ไขปัญหา ดังนี้

ปัญหา/อุปสรรค	การบริหารจัดการ/แก้ปัญหา
๑. บัญชีรายชื่อผู้มีรายได้น้อยจากโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐปี ๒๕๖๐ ในส่วนของที่อยู่ปัจจุบันไม่ชัดเจน เช่น ในเขตเทศบาล ไม่มีชื่อถนน ตรอก/ซอย นอกเขตเทศบาล ไม่มีหมู่ที่ ไม่มีชื่อผู้ลงทะเบียนในบ้านที่กำหนด รายชื่อผู้ลงทะเบียนตกหล่น เป็นต้น	๑. ประสาน หรือขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาที่อยู่ของผู้มีรายได้น้อย เช่น บุรุษไปรษณีย์ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น หรือ นำเลขบัตรประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก มาสอบเทียบกับข้อมูลของกรมการปกครอง
๒. พื้นที่ในการจัดเก็บข้อมูลเป็นเข้าถึงยากลำบาก เช่น เกาะ พื้นที่เสี่ยงภัยยาเสพติด ฯลฯ	๒. ประสานกับผู้นำชุมชน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ให้อำนวยความสะดวก หรือ สถาบันการศึกษาจัดรถรับส่งไปยังพื้นที่สำรวจ หรือมอบหมายงานให้คนที่อยู่ในพื้นที่เป็นผู้ปฏิบัติงาน
๓. สภาพดินฟ้าอากาศ เช่น ฝนตก น้ำท่วม ฯลฯ เป็นอุปสรรคในการจัดเก็บข้อมูล	๓. ให้นักศึกษากลับไปเก็บข้อมูลหลังฝนหยุดตก หรือ ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลในพื้นที่ที่สามารถเข้าถึงได้ก่อน
๔. จำนวนนักศึกษาเข้าร่วมจัดเก็บข้อมูลมีไม่มากนัก	๔. ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพิ่มมากกว่าที่กำหนด (กำหนดให้ ๑ คน จัดเก็บข้อมูลผู้ลงทะเบียนฯ จำนวน ๒๐๐ คน)
๕. นักศึกษา/นักเรียน ประสบอุบัติเหตุ เช่น สุนัขกัด มอเตอร์ไซด์ล้ม ฯลฯ	๕. มอบเงินช่วยเหลือเป็นขวัญและกำลังใจ - แจ้งผู้บริหารของสำนักงานสถิติแห่งชาติ/สำนักงานสถิติจังหวัด เพื่อให้ความช่วยเหลือ - เจ้าหน้าที่ของสำนักงานสถิติจังหวัดอำนวยความสะดวก ดูแลความปลอดภัยให้นักศึกษา/นักเรียน

๑.๔ งบประมาณในการดำเนินงาน

โครงการสำรวจข้อมูลผู้มีรายได้น้อยได้รับอนุมัติกรอบเงินงบประมาณในส่วนของงบกลาง รายการค่าใช้จ่ายส่งเสริมและสร้างความเข้มแข็งเศรษฐกิจภายในประเทศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวนทั้งสิ้น ๙๒๑.๑๗ ล้านบาท เบิกจ่ายไปจำนวน ๗๖๗.๖๔ ล้านบาท คงเหลือเงินงบประมาณ ณ วันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๐ สงคืนสำนักงบประมาณ จำนวน ๑๕๓.๕๓ ล้านบาท

๒. สารสำคัญ

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติได้ดำเนินการโครงการสำรวจข้อมูลผู้มีรายได้น้อย โดยได้ประสานขอความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ทั่วประเทศ จัดจ้างเจ้าหน้าที่สำรวจที่เป็นนักศึกษา/นักเรียน ที่มีอายุตั้งแต่ ๑๘ ปีขึ้นไป เข้าร่วมจัดเก็บข้อมูลทั่วประเทศ จำนวน ๖๖,๐๘๔ คน และบุคลากรทางการศึกษาเป็นผู้ควบคุมการปฏิบัติงานภาคสนาม จำนวน ๒,๓๐๔ คน ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ ๒๐ กรกฎาคม - ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๐ ซึ่งสามารถจัดเก็บข้อมูลได้ จำนวน ๑๓.๔๓ ล้านคน จากจำนวนทั้งสิ้น ๑๔.๑๖ ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ ๙๔.๘ ส่วนอีกร้อยละ ๕.๒ ไม่ได้จัดเก็บข้อมูล เนื่องจากสิ้นสุดคาบการเก็บข้อมูล

สำหรับข้อมูลที่จัดเก็บได้จำนวน ๑๓.๔๓ ล้านคน ซึ่งในจำนวนนี้มีข้อมูลของผู้ลงทะเบียนฯ ที่นำมาประมวลผลได้จำนวน ๑๐.๖๔ ล้านคน สรุปได้ดังนี้

๒.๑ ลักษณะที่อยู่อาศัย : ประชาชนที่ลงทะเบียนเป็นผู้มีรายได้น้อยและให้ความร่วมมือตอบสัมภาษณ์ พบว่า ร้อยละ ๓๘.๑ ระบุว่าอาศัยอยู่ในบ้านเดี่ยวเป็นปูนและไม้ ซึ่งมีสัดส่วนที่มากที่สุด รองลงมาได้แก่ บ้านเดี่ยวเป็นปูนทั้งหลัง (ร้อยละ ๓๖.๐) และบ้านเดี่ยวเป็นไม้ทั้งหลัง (ร้อยละ ๒๒.๐) ส่วนร้อยละ ๑.๙ อาศัยอยู่ในบ้านทาวเฮ้าส์/บ้านแฝด/ห้องแถว/ตึกแถว ขณะที่ร้อยละ ๑.๓ อาศัยอยู่ในบ้านเป็นสังกะสี/วัสดุเหลือใช้ และร้อยละ ๐.๗ อาศัยอยู่ที่อื่นๆ เช่น อพาร์ทเมนต์/แฟลต/หอพัก ห้องภายในบ้าน/สำนักงาน เป็นต้น

๒.๒ สภาพความเป็นอยู่ : ประชาชนที่ลงทะเบียนเป็นผู้มีรายได้น้อยร้อยละ ๖๘.๓ ระบุว่า มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง ไม่ต้องผ่อนชำระ และร้อยละ ๑.๙ มีที่อยู่เป็นของตนเองแต่อยู่ระหว่างผ่อนชำระ ขณะที่ร้อยละ ๒๕.๙ อาศัยอยู่กับบิดา มารดา ญาติ พี่น้อง ร้อยละ ๑.๐ อาศัยอยู่กับผู้อื่น เช่น เพื่อน คนรู้จัก วัด เป็นต้น และร้อยละ ๐.๔ อาศัยอยู่ในบ้านพักที่หน่วยงานจัดให้ มีเพียงเล็กน้อยที่อาศัยอยู่ในบ้านพักคนชรา สำหรับร้อยละ ๒.๔ เช่าบ้าน/ที่อยู่อาศัย (ซึ่งในจำนวนนี้ร้อยละ ๑.๙ เช่าต่ำกว่า ๓,๐๐๑ บาท/เดือน ร้อยละ ๐.๔ เช่า ๓,๐๐๑ - ๕,๐๐๐ บาท/เดือน ร้อยละ ๐.๑ เช่า ๕,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐ บาท/เดือน และมีเพียงเล็กน้อยที่เช่ามากกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท/เดือน

๒.๓ อาชีพและการทำงานหลักในปัจจุบัน : ประชาชนที่ลงทะเบียนเป็นผู้มีรายได้น้อยฯ ร้อยละ ๓๑.๗ ประกอบอาชีพการเกษตรปลูกพืช/เลี้ยงสัตว์/เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และร้อยละ ๒๘.๒ ประกอบอาชีพเป็นลูกจ้างเอกชนและรับจ้างทั่วไป (ซึ่งมีร้อยละ ๑.๕ เป็นลูกจ้างเอกชน และร้อยละ ๒๖.๗ รับจ้างทั่วไป) ขณะที่ร้อยละ ๔.๑ ประกอบธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย/ให้บริการ/รับจ้างทำของ และร้อยละ ๐.๕ รับจ้างขับรถโดยสาร/ขนของ ส่วนร้อยละ ๑.๕ อื่นๆ ได้แก่ ข้าราชการบำนาญ ข้าราชการ พนักงานของรัฐ/รัฐวิสาหกิจ ช่วยธุรกิจของครัวเรือน เป็นต้น สำหรับผู้ที่อยู่บ้านเฉยๆ (เช่น พ่อบ้าน แม่บ้าน คนชรา เป็นต้น) และว่างงาน มีร้อยละ ๒๑.๖ และ ๙.๗ ตามลำดับ ส่วนนักเรียน/นิสิต/นักศึกษา มีร้อยละ ๒.๗

๒.๔ ภาระค่าใช้จ่ายในบ้าน : ประชาชนที่ลงทะเบียนเป็นผู้มีรายได้น้อยฯ ร้อยละ ๘๒.๗ ระบุว่ามีการค่าใช้จ่ายภายในบ้าน (ซึ่งในจำนวนนี้ร้อยละ ๓๔.๑ มีค่าใช้จ่ายต่ำกว่า ๓,๐๐๑ บาท/เดือน ร้อยละ ๒๘.๒ มีค่าใช้จ่าย ๓,๐๐๑ - ๕,๐๐๐ บาท/เดือน ร้อยละ ๑๕.๑ มีค่าใช้จ่าย ๕,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐ บาท/เดือน และร้อยละ ๔.๓ มีค่าใช้จ่ายมากกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท/เดือน) ขณะที่ร้อยละ ๑๖.๙ ระบุว่าไม่มีการค่าใช้จ่าย และมีเพียงร้อยละ ๐.๔ ที่ไม่ตอบ

๒.๕ ภาระเลี้ยงดูคนในบ้าน : ประชาชนที่ลงทะเบียนเป็นผู้มีรายได้น้อยฯ ร้อยละ ๕๖.๙ ระบุว่ามีการเลี้ยงดูคนในบ้าน (ซึ่งในจำนวนนี้ร้อยละ ๒๒.๗ มีการเลี้ยงดู ๑ คน ร้อยละ ๑๘.๑ มีการเลี้ยงดู ๒ คน ร้อยละ ๘.๒ มีการเลี้ยงดู ๓ คน และร้อยละ ๗.๙ มีการเลี้ยงดูมากกว่า ๓ คน) ขณะที่ร้อยละ ๔๒.๕ ระบุว่าไม่มีการเลี้ยงดู และร้อยละ ๐.๖ ที่ไม่ตอบ

๒.๖ รายได้จากบุคคลที่เป็นหลักในการอุปการะเลี้ยงดู : ประชาชนที่ลงทะเบียนเป็นผู้มีรายได้น้อยฯ ร้อยละ ๑๗.๓ ระบุว่าได้รับรายได้จากบุตรธิดาเป็นหลักในการอุปการะเลี้ยงดู ร้อยละ ๑๖.๕ ได้รับจากเงินสวัสดิการของรัฐ และร้อยละ ๗.๗ ได้รับจากคู่สมรส ส่วนร้อยละ ๕.๑ ได้รับจากบิดามารดา และร้อยละ ๑.๔ ได้รับจากญาติพี่น้อง มีเพียงร้อยละ ๐.๗ ที่ได้รับจากบุคคลอื่น ขณะที่ร้อยละ ๕๑.๐ ระบุว่าไม่ได้รับ และมีเพียงร้อยละ ๐.๓ ที่ไม่ตอบ

๒.๗ การมีหนี้ในระบบ : ประชาชนที่ลงทะเบียนเป็นผู้มีรายได้น้อยฯ ร้อยละ ๑๓.๗ ระบุว่า มีหนี้ในระบบ (ในจำนวนนี้ร้อยละ ๐.๖ กู้เงินฯ ต่ำกว่า ๓,๐๐๑ บาท ร้อยละ ๑.๐ กู้เงินฯ ๓,๐๐๑ - ๕,๐๐๐ บาท ร้อยละ ๑.๕ กู้เงินฯ ๕,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐ บาท และร้อยละ ๑๐.๖ กู้เงินฯ มากกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท) และร้อยละ ๘๕.๙ ระบุว่าไม่มีหนี้ในระบบ ส่วนร้อยละ ๐.๔ ไม่ตอบ

๒.๘ ความต้องการให้รัฐบาลช่วยเหลือ : ประชาชนที่ลงทะเบียนเป็นผู้มีรายได้น้อยฯ ต้องการให้ภาครัฐเข้ามาช่วยเหลือ ๕ อันดับแรก คือ ลดค่าสาธารณูปโภค ค่าไฟฟ้า ประปา (ร้อยละ ๘๒.๑) ลดภาระค่าสินค้าอุปโภคบริโภคในชีวิตประจำวัน (ร้อยละ ๖๖.๔) ลดภาระค่ารักษาพยาบาล/ดูแลสุขภาพ (ร้อยละ ๔๗.๒) เพิ่มเบี้ยยังชีพคนชรา (ร้อยละ ๓๙.๕) และลดภาระค่าอุปกรณ์การศึกษาลูกหลาน (ร้อยละ ๓๐.๗)

เมื่อพิจารณาเป็นรายภาค พบว่า ประชาชนที่ลงทะเบียนเป็นผู้มีรายได้น้อยฯ ในทุกภาค (ยกเว้นภาคตะวันออก) ต้องการให้ภาครัฐเข้ามาช่วยเหลือ ๓ อันดับแรก คือ ลดค่าสาธารณูปโภค ค่าไฟฟ้า น้ำประปา ลดภาระค่าสินค้าอุปโภคบริโภคในชีวิตประจำวัน และลดภาระค่ารักษาพยาบาล/ดูแลสุขภาพ ขณะที่ภาคตะวันออก คือ ลดค่าสาธารณูปโภค ค่าไฟฟ้า น้ำประปา ลดภาระค่าสินค้าอุปโภคบริโภคในชีวิตประจำวัน และเพิ่มเบี้ยยังชีพคนชรา

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๓. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการสำรวจดังกล่าว สำนักงานสถิติแห่งชาติ จึงขอเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อให้ผู้มีรายได้น้อยมีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ดังนี้

๓.๑ ควรมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับโครงการสำรวจข้อมูลผู้มีรายได้น้อยให้ประชาชนได้รับทราบในวงกว้างมากขึ้น เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและสิทธิประโยชน์ที่จะได้รับ อีกทั้งรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริม/ผลักดันให้ประชาชนตระหนักและเห็นความสำคัญในการให้ข้อมูลแก่ทางราชการ โดยเฉพาะในเขตเมือง เช่น กรุงเทพมหานคร เป็นต้น

๓.๒ รัฐบาลกำหนดนโยบาย/มาตรการลดค่าครองชีพ ลดค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อย เช่น ลดค่าสาธารณูปโภคต่างๆ ลดค่าไฟฟ้า - น้ำประปา ลดค่าสินค้าอุปโภคบริโภคในชีวิตประจำวัน ลดค่ารักษาพยาบาล/ดูแลสุขภาพ เพิ่มเบี้ยยังชีพคนชรา เป็นต้น

๓.๓ รัฐควรส่งเสริมการพัฒนาด้านอาชีพ เพื่อให้ผู้มีรายได้น้อยสามารถดำรงชีพได้อย่างยั่งยืน

๓.๔ การจัดสวัสดิการให้กับผู้มีรายได้น้อย ควรใช้ข้อมูลจากหลายๆ แหล่ง เพื่อให้ครอบคลุมทุกประเด็น เช่น ข้อมูลผู้พิการ ข้อมูลผู้ป่วย เป็นต้น

๓.๕ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการติดตาม ประเมินผลในระยะยาว เพื่อแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำของคนในประเทศ

๓.๖ การใช้นักศึกษา/นักเรียน หรือบุคคลภายนอกจัดเก็บข้อมูล ควรมีการทำประกันอุบัติเหตุ/ประกันชีวิต เพื่อให้ความคุ้มครองขณะการปฏิบัติงาน

๓.๗ ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจครั้งนี้ ควรนำมารวมกับข้อมูลอื่นๆ หรือบูรณาการกับข้อมูลจากหลายแหล่งหลายช่องทาง เช่น กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงการคลัง ธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นต้น เข้าเป็นข้อมูล Big Data โดยประมวลผลเพื่อวิเคราะห์ เชื่อมโยงให้หน่วยงานภาครัฐต่างๆ มีข้อมูลในการดำเนินการ/กำหนดนโยบายจัดสวัสดิการให้กับผู้มีรายได้น้อยในแต่ละกลุ่มแต่ละพื้นที่ให้มีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ดีขึ้น

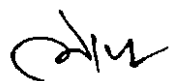
๓.๘ เพื่อประโยชน์สูงสุดและความถูกต้องในการใช้ผลสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ควรใช้ผลที่ได้นี้ประกอบกับข้อมูลชุดอื่นๆ เช่น บัญชีเงินฝากธนาคาร การครอบครองที่ดิน/ที่อยู่อาศัย การเสียภาษี ที่กระทรวงการคลังมีอยู่เป็นข้อมูลที่มีหลักฐานชัดเจน และหน่วยงานที่รับผิดชอบสามารถยืนยันได้จริงมาใช้ในการประกอบการพิจารณา

๔. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม จึงขอเสนอสรุปผลโครงการสำรวจข้อมูลผู้มีรายได้น้อยดังกล่าว เพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ ทั้งนี้ ได้จัดทำวีดิทัศน์สรุปโครงการสำรวจข้อมูลผู้มีรายได้น้อย ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายพิเชฐ ดุรงคเวโรจน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

สำนักงานสถิติแห่งชาติ

โทร ๐ ๒๑๔๒ ๑๒๗๗ - ๘

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๘๑๓๘

E-mail : popinion@nso.go.th